

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

ЗМІЦНЕННЯ СПІЛЬНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ОСВІТУ

**ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ЗА МАТЕРІАЛАМИ
III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Запоріжжя
24 Жовтня 2025 р.**

Co-funded by
the European Union

STRENGTHENING THE EU COMMON VALUES THROUGH
THE POLICY OF MULTILINGUALISM IN THE EDUCATION
AND TRAINING OF FUTURE TEACHERS

Erasmus+
Jean Monnet Modules

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Мукачівський державний університет

Одеський національний технологічний університет

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Ніжинський державний педагогічний університет імені Миколи Гоголя

Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна
академія» Запорізької обласної ради

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

“ЗМІЦНЕННЯ СПІЛЬНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ЧЕРЕЗ ОСВІТУ”

ЗБІРНИК

**ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**в рамках реалізації проекту Erasmus+ Модуль Жана Моне “Зміцнення
спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та
підготовці майбутніх вчителів”, 101083321 - SEUCV ETT -
ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH**

Запоріжжя, 24 Жовтня 2025 р.

Co-funded by
the European Union

STRENGTHENING THE EU COMMON VALUES THROUGH
THE POLICY OF MULTILINGUALISM IN THE EDUCATION
AND TRAINING OF FUTURE TEACHERS

Erasmus+
Jean Monnet Modules

УДК 37.014.24(4)+(477)(043.2)

Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 4 від «31 жовтня 2025 р.)

ДК 37.014.24(4)+(477)(043.2)

З-69

Зміцнення спільних європейських цінностей через освіту : збірник тез доповідей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (24 жовтня 2025 р., м. Запоріжжя). – Запоріжжя : Вид-во МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2025. – 440 с.

ISBN 978-617-7346-80-6

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Зміцнення спільних європейських цінностей через освіту», організованої та проведеної в рамках імплементації Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького проекту Erasmus+ Модуль Жана Моне “Зміцнення спільних цінностей ЄС через політику багатомовності в освіті та підготовці майбутніх вчителів”, 101083321 - SEUCV ETT - ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH. Учасниками конференції розглянуто питання впливу спільних цінностей ЄС на розвиток нової проєвропейської початкової та середньої загальної освіти в Україні, проаналізовано Європейські виміри сталого розвитку української вищої освіти, досліджено соціально-педагогічні виміри інклюзивної освіти в країнах Європейського Союзу. Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Наталя Фалько – доктор психологічних наук, професор (голова), Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Ольга Гончарова – кандидат педагогічних наук, доцент (співголова), Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Аліна Маслова – кандидат педагогічних наук, доцент, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Юлія Шевченко – доктор педагогічних наук, професор, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Галина Олейнікова - кандидат філологічних наук, доцент, Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Євген Топалов – старший викладач, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2025

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

2. Етична компетентність сучасного вчителя. URL: <https://surl.li/fseurg>
3. Кремень В. Г. Освіта і суспільство: європейський вектор розвитку. Київ: Педагогічна думка, 2020.
4. Нова українська школа. URL: <https://surl.li/alybgn>
5. Професійна мобільність – запорука успішної реалізації педагогічних працівників. 2025. URL: <https://surl.li/lnybho>
6. Роль вчителя у сучасному суспільстві. URL: <https://surl.li/yxnarw>
7. Савченко О. Я. Педагогічна культура вчителя в умовах освітніх трансформацій. Київ: Либідь. 2019.

Розман І.І.

Мукачівський державний університет

Палагузинець Б.М.

Мукачівський державний університет

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРИНЦИПІВ ПРОЗОРОСТІ Й ПІДЗВІТНОСТІ

Заклад освіти як осередок демократичної культури та громадянської активності є важливою ланкою у становленні сучасного навчального процесу.

Школа є ключовим середовищем, де формуються цінності: тут діти навчаються не тільки предметів, а й принципів співжиття, самоврядування, участі, відповідальності. Демократична шкільна культура може проявлятися через надання учням права голосу в шкільних справах, участь у прийнятті рішень (наприклад учнівський парламент), прозорість правил і процедур, справедливе ставлення, участь учнів і громади у житті школи [2].

Управління закладом освіти на засадах європейських принципів прозорості й підзвітності формуються на прозорості та підзвітності як фундаментальних засад. Це означає, що рішення, ресурси, фінанси, кадрові питання в школі повинні бути зрозумілими для всього шкільного середовища: учителів, учнів, батьків і громади.

Звітування, участь громадськості, оголошення політик, критерії

оцінювання, – усе це елементи прозорості. Підзвітність означає, що адміністрація і вчителі несуть відповідальність за якість освіти, за дотримання етичних стандартів, за ефективне використання ресурсів [2].

Європейський освітній простір базується на шести вимірах: якість, інклюзія та гендерна рівність, зелений та цифровий перехід, вчителі, вища освіта, сильніша Європа у світі. Ініціативи, серед іншого, розглядатимуть шляхи підвищення якості, зокрема щодо базових та цифрових навичок, а також підвищення інклюзивності шкільної освіти та гендерної чутливості, а також покращення успішності у школі. Вони допоможуть поглибити розуміння зміни клімату та сталого розвитку, сприятимуть екологізації освітньої інфраструктури, підтримуватимуть професію вчителя, подальшому розвитку європейських університетів та посилюватимуть зв'язок між освітніми та навчальними закладами [5].

Вчена «зазначає, що спільність у баченні міжнародними організаціями розвитку освіти й навчання в третьому тисячолітті під впливом спільних для усіх країн викликів; розкрито єдині для всіх організацій пріоритети: підвищення якості та забезпечення справедливості в освіті, яка розглядається в комплексі (формальна, неформальна та інформальна) та в тривалості (протягом життя). Інструментами досягнення цього визначено базові навички/ключові компетентності всіх громадян, та ефективні заходи із забезпечення якості освітніх послуг на рівні держави (підзвітність, тестування, акцентуація результатів навчання тощо)» [6].

У Звіті ЮНЕСКО «Підзвітність в освіті» аналізується прогрес у досягненні, які пов'язані з освітою, шляхом вивчення того, як притягнути різних зацікавлених сторін до відповідальності за інклюзивну, справедливую та якісну освіту. У звіті зазначається, що чинні механізми підзвітності не завжди ефективні, і що підзвітність є спільною відповідальністю, до якої залучені уряди, школи, вчителі, батьки та приватний сектор. У ньому рекомендується зміцнювати системи підзвітності, уникаючи при цьому непропорційної

зосередженості на вузьких результатах та каральних санкціях [4].

Отже, управління закладом освіти на засадах європейських принципів прозорості й підзвітності у європейському освітньому контексті передбачає відповідальність адміністрації школи та педагогів за результати навчання, ефективність використання фінансових ресурсів і дотримання етичних та професійних стандартів. Це не лише формальна звітність перед органами управління освітою, а насамперед – культура відкритого діалогу, взаємної поваги і спільного прийняття рішень (OECD, 2020). Такий підхід стимулює розвиток внутрішньої автономії навчальних закладів і сприяє підвищенню якості освіти [3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Council of Europe. Reference Framework of Competences for Democratic Culture. Strasbourg: Council of Europe Publishing. 2018. URL: <https://www.coe.int/en/web/reference-framework-of-competences-for-democratic-culture>
2. European Commission. Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education in Europe. Strasbourg: Council of Europe. 2021 URL: <https://www.coe.int/en/web/edc>
3. OECD. (2020). School Leadership for Learning: Insights from TALIS 2018. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/919d4f8a-e>
4. UNESCO. 2017. Accountability in Education: Meeting our Commitments. Global Education Monitoring Report. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000259338>
5. Європейська комісія. European Education Area: Achieving the European Education Area by 2025. URL: <https://education.ec.europa.eu/education-levels/european-education-area>
6. Локшина О. І. Європейський вимір розвитку шкільної освіти в Україні. Київ: ІПНЗ НАПН України. 2020.